

Markedsandeler for byggsortene

Tabell 1 viser fordeling av markedsandeler for de viktigste byggsortene de siste elleve årene. Flere sorter som har vært i vanlig dyrking de siste årene, har etter hvert fått et relativt beskjedent dyrkingsomfang. Det gjelder sorter som Edel, Tyra, og Helium, som mer eller mindre er ute av markedet. Heder er del eneste tidlige sorten i praktisk dyrking, og ligger stabilt med en markedsandel på 12 prosent. Den litt seinere 6-radssorten Brage, har i flere år hatt en meget stor markedsandel, ble i 2020 dyrket på 24 prosent av byggarealet. Rødhette har kommet opp som en viktig sort med 16 prosent av arealet i 2020. Det er viktig å ha sorter i ulike veksttidsskisser og med forskjellige dyrkingsegenskaper slik at dyrkerne i ulike geografiske områder har reelle valgmuligheter.

Av de seinere sortene har den tidligere viktige sorten Helium hatt en klar reduksjon i dyrkingsomfanget de siste årene, og ser nå til å være ute av markedet. For de andre seine sortene er det særlig Thermus som har fått økt dyrkingsomfang det siste året, og ligger i 2020 på lik andel som i 2019, med 20 prosent av byggarealet. Fairytale har vært på retur de siste årene, men er nå på samme nivå som i 2019 med 5 prosent dyrkingsomfang. Den tyske sorten Salome hadde en liten nedgang fra 2019 og ble dyrket på 5,5 prosent av byggarealet i 2020. Dette er en maltbyggsort som aldri har vært med i den norske verdiprøvingen. Salome har siden 2014 vært med i ulike forsøksserier i Veiledningsprøvingen av kornsorter, og en har etter hvert fått et relativt godt bilde av sortens egenskaper i forhold til de andre markedssortene. Den nylig godkjente sorten Arild har også kommet i dyrking, og er oppe i 5 prosent av byggarealet. Bente som ble godkjent i 2019 har nå så vidt kommet inn på markedet. I tillegg er Vanille, som er i 2. års prøving dyrket på litt over en prosent av byggarealet i 2020. Denne sorten er godkjent på EU sin sortliste, og kan derfor markedsføres i Norge, selv om den ikke har fullført løpet i verdiprøvingen.

Tabell 1. Markedsandeler (%) for byggsorter i perioden 2010 – 2020

År	Brage	Fairy-tale	Heder	Salome	Helium	Edel	Rød-hette	Tyra	Ther-mus	Arild	Bente	Vanille
2010	0	0	9,3	0	13,9	25,7	0	13,3	0	0	0	-
2011	0	0	11,6	0	20,4	9,0	0	13,7	0	0	0	-
2012	6,6	0	12,6	0	21,3	4,1	0	10,0	0	0	0	-
2013	16,3	1,3	11,5	0	22,5	6,3	0	8,6	0	0	0	-
2014	25,2	2,4	12,7	4,5	19,2	4,9	0	8,5	0	0	0	-
2015	30,4	9,8	12,0	6,1	13,9	4,6	0	7,4	0	0	0	-
2016	37,8	14,0	10,3	7,2	10,9	4,2	0,2	5,6	0,1	0	0	-
2017	35,9	20,6	11,8	7,8	4,8	3,9	3,4	3,2	2,1	0,2	0	-
2018	22,7	10,1	14,0	6,4	0,1	1,3	15,1	1,2	15,8	2,8	0	-
2019	24,7	4,9	12,6	6,9	0,01	0,3	18,0	0,1	20,5	4,6	0	0,4
2020	24,1	4,9	12,0	5,5	-	0	16,4	-	19,8	5,1	0,2	1,4